

Sissejuhatus ICY0004 kursusesse

Kaido Kikkas

dotsent
TTÜ IT kolledž

Kaido Kikkas 2021. Käesoleva dokumendi paljundamine, edasiandmine ja/või muutmine on sätestatud ühega järgnevatest litsentsidest kasutaja valikul:

- * GNU Vaba Dokumentatsiooni Litsentsi versioon 1.2 või uuem
- * Creative Commonsi Autorile viitamine + Jagamine samadel tingimustel 3.0 Eesti litsents (CC BY-SA) või uuem

Kõige Pikema Nimega Kursus

- (vähemalt omaaegses IT Kolledžis)
- Alguseks: vahel tasuks mõelda sellele, et IT mõju ulatub tehnoloogiast märksa kaugemale
- IT pole ainult kastid ja kaablid. IT on ka inimesed
- Eneseväljendus ei kipu olema just IT-rahva tugevamaid külgi. Natuke saksa lambakoera rida: taibukas, saab vist jutust aru ka, isegi sõna kuulab. Aga sinder ei räägi.
- Natuke tõsisemalt: ITSPEA on klassikaline rebaste taustakursus IT-erialakultuuri erinevatel teemadel; ühtlasi on ta ka esimene trenn tulevase lõputöö suunas (kõnes ja kirjas; e-vormis küll peamiselt see teine).

Millest juttu tuleb

- Natuke filosoofiat (peamiselt infoühiskonna kontekstis)
- Natuke ajalugu (IT, Internet, uusmeedia)
- Natuke psühholoogiat (võrgusuhtlus)
- Natuke juurat (autoriõigus, litsentsid, patendid)
- Natuke erialakultuuri (vana kooli häkkerid)
- Natuke firmavärki (arendus- ja ärimudelid)
- Natuke turvalisust ja privaatsust jne

- Lisandub veel akadeemiline kirjutamine, kriitiline mõtlemine, allikakriitika, arutelu ja suhtlemine avatud võrgukeskkonnas...

e-ITSPEA

- ITSPEA alustas 2001 traditsioonilise kursusena (loengud + seminarid), see variant jätkub tavaoludes siiani
- E-ITSPEA alustas 2010 ja tegutses 2020. aastani Wikiversitys
- Sisuliselt MOOC-tüüpi kursus – ajaveebid, foorumid, wiki-põhine rühmatöö jne. NB! Enamik asju on avaveebis => tuleb leida kuldne kesktee (sõna)vabaduse ja vastutuse vahel
- 15 nädalat pidevat tegevust, aga suur valikuvabadus
- Maksimumhinne on täiesti saavutatav juba enne eksamit

Ülevaade punktisüsteemist

- Punktisüsteem on üldlevinud:
 - 50 ja vähem – 0 (mitterahuldav)
 - 51 - 60 - 1 (kasin)
 - 61 – 70 – 2 (rahuldav)
 - 71 – 80 – 3 (hea)
 - 81 – 90 – 4 (väga hea)
 - 91 ja enam – 5 (suurepärase)
- Iganädalane blogimine: max $15 \times 3 = 45$ punkti
- Iganädalane foorumiarutelu: max $15 \times 2 = 30$ punkti
- Rühmatöö (wiki): max 30 punkti
- Rühmatöö retsensioon: max 5 punkti
- Raamaturetsensioon: max 5 punkti
- Eksam max 30 (=> lihtsalt eksamil näo näitamine ei toimi)
- Maksimumi saab teenida näiteks: ajaveeb/foorum/wiki, ajaveeb/foorum/eksam, foruum/wiki/eksam/natuke_ajaveebi, ajaveeb/retsensioonid/natuke_foorumit/eksam jne jne

Iganädalane blogimine

- Igaühel võiks olla blogi ehk ajaveeb (kasutatakse töövihikuna)
- Peab toetama RSS (või Atom) -standardit – aga kaks levinumat, Blogger/Blogspot ja WordPress (nii .com kui kohalikud paigaldused) toetavad
- Blogimisülesanne (“Uuri & kirjuta”) on iga nädalateksti lõpus!
- Maht võiks olla 0,5-1 lk (joonlauaga ei mõõda, aga paar lauset on liiga vähe)
- Sobib ka mõõdukalt mitteametlik stiil, ent allikatele tuleb viidata (nii tekst kui pildid)
- Teiste blogide lugemine on soovitatav (RSS/Atom -viidetega OPML-koondfaili avaldame, kui enamik rahvast on kursusele kohale jõudnud)

Näide: RSS-lugeja (Liferea)

The screenshot shows the Liferea RSS reader application. The top menu bar includes 'Subscriptions', 'Feed', 'Item', 'View', 'Tools', 'Search', and 'Help'. Below the menu, there are navigation buttons: '+ New Subscription...', 'Mark Items Read', 'Next Unread Item', 'Update All', and 'Search All Feeds...'. The left sidebar displays a list of subscriptions with their respective unread counts:

- TTO Sunamused (1)
- Tehno uudised (1620)
- Slashdot (2)
- LWN.net (1)
- Ars Technica (100)
- Wired: Top Stories (100)
- LPI COMMUNITY CORNER
- The Register (100)
- ADMIN Magazine News (50)
- Linux.com (1)
- IHTFP Hack Gallery News
- opensource.com
- EU Digital Agenda (38)
- iTWire - Information Technolo...
- Internet Evolution:
- Communications of the AC... (100)
- News Tom's Hardware US (100)
- Lifehacker (100)
- Techie Buzz
- CIO (99)
- Hackaday (100)
- Liliputing (100)
- Ubuntu News (100)
- Full Circle Magazine (100)
- TuxMobil
- LineageOS

The main content area displays a list of news items. The selected item is:

Dutch COVID-19 Patient Data Sold on the Criminal Underground (Today 8:05 P. L.)

Section **yro** Department **how-about-that**
Filed under **crime**
Creator **msmash**

Dutch police arrested two individuals late last week for allegedly selling data from the Dutch health ministry's COVID-19 systems on the criminal underground. From a report: The arrests came after an investigation by RTL Nieuws reporter Daniel Verlaan who discovered ads for Dutch citizen data online, advertised on instant messaging apps like Telegram, Snapchat, and Wickr. The ads consisted of photos of computer screens listing data of one or more Dutch citizens. The reporter said he tracked down the screengrabs to two IT systems used by the Dutch Municipal Health Service (GGD) -- namely CoronIT, which contains details about Dutch citizens who took a COVID-19 test, and HPzone Light, one of the DDG's contact-tracing systems. Verlaan said the data had been sold online for months for prices ranging from \$36 to \$60 per person. Buyers would receive details such as home addresses, emails, telephone numbers, dates of birth, and a person's BSN identifier (Dutch social security number).

Below the article text are social media sharing buttons for 'Tweet' and 'Share'. A link reads: [Read more of this story](#) at Slashdot.

At the bottom of the window, a status bar shows: "Council of European Canadians" updated... 5102 unread (84 new)

Iganädalane foorumiarutelu

- Toimub kursuse foorumis Nabble'is (viide on kursuse pealehel)
- Paluks foorumisse registreeruda kas täisnimega või vähemalt üheselt äratuntava nimekujuga (ElmarT, Kkykamets, RattaJyrka)
- Alamfoorumid:
 - Majapidamine – kursuse info (ei anna punkte)
 - Aruteluteemad – nädalaarutelud (annavad punkte)
 - Muud teemad – enam-vähem vaba foorum (ei anna punkte)
- Iga nädal oleks hea teha vähemalt kaks postitust Aruteluteemadesse (loevad nii uued teemad kui olemasolevaile vastamine)
- Punktiarvestusse lähevad kuni 2 nädala vanused teemad

Wiki-põhine rühmatöö

- Kirjutavad 4-5-liikmelised rühmad; teemad tuleks valida ja rühmad moodustada 19. veebruariks (3. nädala lõpp)
- Võib kirjutada kolledži wikisse, aga lubatud on kasutada ka muid (sh enda omi)
- Sarnaselt tulevase lõputööga peaks sisaldama nii „laenatud” materjali kui omaloomingut
- Maht on orienteeruvalt 2 lk inimese ehk 8-10 lk rühma kohta
- Korralik keel ja vormistus, ent tiitellehte ega sisukorda pole vaja
- Viitamine! Kes veel ei oska, peaks hakkama akadeemilist stiili omandama
- Väg soe soovitus: võtke teema, mis endale korda läheb!

Rühmatöö retsensioon

- Kirjutatakse kursuse viimasel nädalal peale rühmatööde valmimist
- Eristaatuslega ajaveebipostitus (5 punkti tavalise 3 asemel, hinnang ühe teise rühma tööle
- Võiks katta nii sisu kui esitust (põhiseisukohad, terminid, keelekasutus, visuaal jne)
- Igaüks valib retsenseeritava töö ise!

Raamaturetsensioon

- Asja mõte on panna inimesed lugema raamatuid, millest võiks tulevikus kasu olla
- Veel üks eristaatuses ajaveebipostitus (5 punkti)
- Võiks sisaldada raamatu lühiinfot, sisukokkuvõtet, arvamust, küsimusi/vastuväiteid autorile jne
- Karm (aga põhjendatud) kriitika on täiesti lubatud

Paar raamatuideed

- Raamat peaks olema kursuse teemadega seonduv või vähemalt olema mingitpidi tehnokultuuriga haakuv (et tulevikus saaks tähtsat nägu teha, kui see jutuks tuleb :))
- Mõned (enamasti ingliskeelsed) näited:
 - Pekka Himanen, *Hacker Ethic* (olemas ka eesti keeles)
 - Yochai Benkler, *The Wealth of Networks*
 - David Bollier, *Viral Spiral*
 - Steven Levy, *Hackers: the Heroes of the Computer Revolution*
 - William Gibson, *Neuromancer*
 - Cory Doctorow, *Little Brother*
- See nimekiri ei ole kindlasti lõplik!

Väike ringkäik kursuse veebilehel

Natuke jorinat

- Tehke ise!
- Plagiaat võib näida lihtne ja suurel kursusel võib mõnda aega ka märkamata jääda. Aga
 - Te ise ei õpi suurt midagi (Ctrl-C/Ctrl-V oli juba enne selge?)
 - Vahelejäämine lõpeb suuremat sorti jamaga (kuni ülikoolist kingasaamiseni)
- Eraldi märkus: Wikipedia on väga tore asi – aga mitte materjali kopeerimiseks akadeemilistesse töödesse (ega ka mitte viitamiseks!). Pigem võiks teha nii:
 - Lugege vastavat artiklit teemast üldise ülevaate saamiseks
 - Vaadake allikaviiteid artikli lõpus – mitmed neist võiksid sobida juba ka konkreetseteks, viidatavateks allikateks

Natuke veel

- Reede keskpäeva nädalatähtaeg on üldiselt range
- Kui näete, et ei jõua, saatke ENNE e-kiri ja küsige pikendust. Paar korda kursuse jooksul võib kindlasti saada – aga seda ei tohiks kuritarvitada. Punktitabelisse läheb see „P”-märkena

Eksam (tavavariant)

- Kaks võimalust (valige üks):
 - Suuline ehk ekspressvariant – 10 arvuti valitud konkreetset küsimust nädalateemadest kohapeal vastamiseks. Abimaterjal EI OLE lubatud
 - Kirjalik ehk esseevariant – ca 2-lk essee kirjutamine u 2 tunni jooksul ühel arvuti valitud kolmest teemast (saate kolm teemat, valite ühe). Abimaterjal (raamatud, artiklid, Internet) on lubatud, väline kommunikatsioon üldiselt mitte. Essee peaks andma teie ENDA põhjendatud arvamuse valitud teemal (st see ei ole referaat)
- Punktid (max 30) lisanduvad olemasolevale punktisummale (eksami ebaõnnestumine ei pea tähendama kursusel läbikukkumist, kui eelnevalt on punkte saadud piisavalt)
- Üle 50 punkti korral võite mistahes hetkel öelda „aitab!” ja võtta hinde välja (ka eksam pole kohustuslik)
- NIISIIS: kes kavatseb kursusel pöruda, on üks kahest:
 - a) ikka päris tume, või b) ravimatu laisik :P

Eksam (koroonavariant)

- Kui maikuus ikka koroonat mängitakse, on varuvariant teha distantstilt ainult esseevariant (nii juhtus jaanuaris)
- Eksamiajad (olenemata variandist):
 - 24. mai (esmaspäev)
 - 28. mai (reede)
 - 31. mai (esmaspäev)
- Täpne info avaldatakse millalgi mai alguses

Märkus külalistudengitele

- See on küll eeskätt ingliskeelse kursuse teema, aga kui keegi peab kursuselt varem lahkuma, siis on läbimiseks kolm võimalust:
 - Planeerige töö nii, et teete algusest saadik korralikult kaasa ja saate hea hinde ilma eksamita (täiesti tehtav pideva kaasatöötamise ja rühmatöö abil)
 - Kui hinne pole nii oluline, proovige kaasatöötamisega vähemalt 51 punkti täis saada
 - Eksami ettetegemine on võimalik, aga eeldab eraldi kokkulepet

Veel üks asi

- Siin kursuse kohtab nii fakte kui ka arvamusi
- Õppejõu arvamustesse tasub suhtuda kriitiliselt – neid ei pea samal kujul eksamil maha laulma!
- Oluline on aga, et IT-inimene suudab kujundada maailma asjadest kindla arvamuse ja seda argumenteeritult kaitsta (eriti vajalik eksami-esseedes). Seda läheb tulevikus vaja – kui ülemused näevad enda ees lammast, siis kipuvad nad teda pügama...
- Klassikud ütlevad: „*Sina mõtle uma peega kah!*” (Kärna Äрни)

Materjal ja kontaktid

- Kursus: <https://wiki.itcollege.ee/index.php/E-ITSPEA> (CC BY-SA litsentsiga nagu Wikipedia)
- Punktitabel (uueneb iga nädal) asub aadressil <https://akadeemia.kakupesa.net/ITSPEA/ITSPEA2021K.pdf> NB! Parool oli kursuse alguse e-kirjas!
- E-post: kakk@kakupesa.net (+ täisnimega TTÜ, itcollege.ee, Google...) NB! Põhiline kontaktikanal!
- Mobiil: +372 50 64 464
- Füüsiline asukoht: Raja 4C, tuba 524 (aga koroonajaastul peamiselt kodus)

Jõudu!

Tekkis küsimus? Kirjutage!